

Υπόδειγμα
για τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα πράξεων που
περιλαμβάνουν
επενδύσεις σε υποδομές
[Καν. 2021/1060, άρθρο 73 παρ. (2) στοιχείο (δ)]

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Στην προγραμματική περίοδο 2021-2027, ο Καν. 2021/1060 στο άρθρο 73 παρ. 2 στοιχείο δ) προβλέπει ότι **κατά την επιλογή των πράξεων, η διαχειριστική αρχή πρέπει "να επαληθεύει ότι ο δικαιούχος διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις, ώστε να διασφαλίσει την χρηματοοικονομική τους βιωσιμότητα"**.
- Το παρόν βιβλίο εργασίας excel απευθύνεται στις διαχειριστικές αρχές και στους φορείς υλοποίησης ως εργαλείο/βοήθημα προκειμένου να ικανοποιηθεί η ανωτέρω απαίτηση του άρθρου 73 παρ. 2 στοιχείο δ) του Καν. 2021/1060 για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές.
- Συνυποβάλλεται με το Τεχνικό Δελτίο Πράξης, όπου απαιτείται.
- Αφορά **μόνο** πράξεις που περιλαμβάνουν **επενδύσεις σε υποδομές**.
Για πράξεις που περιλαμβάνουν **παραγωγικές επενδύσεις**, ακολουθούνται τα προβλεπόμενα στη διαδικασία *ΔΙ_2_ΚΕ: Επιλογή και έγκριση πράξης (πράξεις ΚΕ)*.
- Η ανάλυση των αναγκών χρηματοδότησης της πράξης γίνεται για τα πρώτα δεκαπέντε (15) έτη λειτουργίας της.**
Οι πράξεις απαιτείται να έχουν θετικές ετήσιες ταμειακές ροές κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς (να μην υπάρχουν έτη με αρνητικές ταμειακές ροές).
Εάν λοιπόν οι ανάγκες χρηματοδότησης (έσοδα μείον έξοδα) έχουν αρνητικό πρόσημο, αυτό σημαίνει ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου λειτουργίας τα υπερβάλλοντα κόστη πρέπει να καλύπτονται από συγκεκριμένη πηγή χρηματοδότησης η οποία θα αναφέρεται.
- Το βιβλίο εργασίας είναι προστατευμένο. Τιμές και κείμενα εισάγονται σε προκαθορισμένα κελιά. Οι υποκείμενοι τύποι είναι ορατοί στα επιλεγμένα κελιά, εκτός από τα κελιά που χρησιμοποιούνται μακροεντολές.

Εισαγωγή στοιχείων από τον χρήστη

Αποτελέσματα υπολογισμών

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Το βιβλίο εργασίας αποτελείται από τα ακόλουθα φύλλα εργασίας συν την παρούσα Εισαγωγή:

Όνομα καρτέλας	Τίτλος φύλλου εργασίας	Σκοπός
Γενικά στοιχεία	Γενικά στοιχεία	Γενικά στοιχεία για την πράξη και συνοπτική περιγραφή φυσικού αντικειμένου. Αναφορά γενικών παραδοχών.
Ταμειακές ροές	Ανάλυση εσόδων / κόστους λειτουργίας και συντήρησης	Παροχή πληροφορίας για τις πηγές εσόδων (εάν υπάρχουν) και για τα κόστη λειτουργίας και συντήρησης. Όταν η πράξη δεν παράγει έσοδα ή όταν το λειτουργικό κόστος υπερβαίνει τα έσοδα, τότε θα πρέπει να παρέχεται πληροφορία για τον μηχανισμό (πηγές χρηματοδότησης) κάλυψης του υπερβάλλοντος λειτουργικού κόστους.
Τεκμηρίωση	Παραδοχές ανάλυσης / Έγγραφα τεκμηρίωσης	Αναφορά παραδοχών / υποθέσεων εργασίας για υπολογισμό ταμειακών ροών (εσόδων, εξόδων κλπ.), έγγραφα τεκμηρίωσης για την κάλυψη του λειτουργικού κόστους σε περίπτωση αρνητικών ταμειακών ροών.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ

- Για τον υπολογισμό των αναγκών χρηματοδότησης κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς ακολουθείται μία απλοποιημένη προσέγγιση που βασίζεται σε χρηματοοικονομικά μεγέθη (έσοδα, δαπάνες) με βάση τις τιμές της αγοράς χωρίς υπολογισμό των εξωτερικότητων.
- Τα έσοδα και οι δαπάνες αφορούν σε αυτά που παράγονται / προκύπτουν, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.
- Ο αριθμός των ετών για τα οποία παρέχονται προβλέψεις κόστους και οφέλους αντιστοιχεί στην περίοδο αναφοράς της πράξης. Στην προγραμματική περίοδο 2021-2027 (Καν. 2021/1060) δεν υπάρχουν δεσμευτικές περίοδοι αναφοράς ανά τομέα, όπως συνέβαινε στην προγραμματική περίοδο 2014-2020 (Καν. 480/2014). Στο παρόν βιβλίο εργασίας, η περίοδος αναφοράς ορίστηκε στα **15 έτη**.
- Στα φύλλα εργασίας συμπληρώνονται πραγματικές (σταθερές) τιμές. Στις τιμές συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ μόνο όταν δεν ανακτάται από τον φορέα λειτουργίας του έργου.
- Οι τιμές των εσόδων και των δαπανών λειτουργίας & συντήρησης μπορούν να εκφραστούν σε ευρώ ή χιλιάδες ευρώ ή εκατομμύρια ευρώ.
- Οι οδηγίες συμπλήρωσης κάθε φύλλου εργασίας εμφανίζονται στην αρχή κάθε φύλλου.

Γενικά στοιχεία

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ

- (1) Συμπληρώνεται ο τίτλος της προτεινόμενης πράξης.
- (2) Συμπληρώνεται η επωνυμία του φορέα που είναι υπεύθυνος να λειτουργήσει και να συντηρήσει το ολοκληρωμένο έργο που θα υλοποιήσει ο δικαιούχος.
- (3) Παρατίθεται συνοπτική περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της πράξης, με αναφορά στα βασικά τεχνικά, λειτουργικά και άλλα χαρακτηριστικά της πράξης, με τρόπο ώστε να γίνεται άμεσα αντιληπτό σε τι αφορά η πράξη (φυσικό αντικείμενο) και ποια είναι τα αποτελέσματά της.
- (4) Εισάγεται η ημερομηνία συμπλήρωσης του υπολογιστικού φύλλου.
- (5) Καθορίζεται ένας αριθμός έκδοσης του υπολογιστικού φύλλου (V.1, V.2, κ.λπ.)
- (6) Επιλέγεται από την αναπτυσσόμενη λίστα ο τομέας στον οποίο εμπίπτει η πράξη.
- (7) Επιλέγεται η μονάδα μέτρησης από την αναπτυσσόμενη λίστα: ευρώ ή χιλιάδες ευρώ ή εκατομμύρια ευρώ.
- (8) Το έτος βάσης της ανάλυσης συμπίπτει με το έτος ολοκλήρωσης του φυσικού αντικείμενου ή με το έτος έναρξης λειτουργίας του. Επιλέγεται από την αναπτυσσόμενη λίστα.
- (9) Η περίοδος αναφοράς ορίζεται στα 15 έτη.
- (10) Ο ΦΠΑ χρησιμοποιείται για την εκτίμηση των χρηματοδοτικών αναγκών κατά τη διάρκεια της περιόδου λειτουργίας, μόνο όταν δεν ανακτάται από τον φορέα εκμετάλλευσης. Δηλώνεται (από αναπτυσσόμενη λίστα) εάν ο ΦΠΑ μπορεί να ανακτηθεί ή όχι από τον φορέα λειτουργίας.

(1) Τίτλος πράξης

[κείμενο]

(2) Φορέας λειτουργίας και συντήρησης

[κείμενο]

(3) Συνοπτική περιγραφή φυσικού αντικείμενου

[κείμενο]

(4) Ημερομηνία συμπλήρωσης του βιβλίου εργασίας

(5) Έκδοση

(6) Τομέας

(7) Τιμές σε

(8) Έτος βάσης

(9) Περίοδος αναφοράς (έτη)

15

(10) Είναι ο ΦΠΑ ανακτήσιμος από τον φορέα λειτουργίας του έργου;

Ανάλυση εσόδων / κόστους λειτουργίας και συντήρησης

Στο φύλλο αυτό παρέχεται πληροφορία για τα έσοδα (εφόσον υπάρχουν -αλλιώς οι τιμές είναι μηδενικές) και τα κόστη λειτουργίας και συντήρησης της προτεινόμενης πράξης/έργου.

Όταν η πράξη δεν παράγει έσοδα ή όταν το λειτουργικό κόστος υπερβαίνει τα έσοδα, τότε θα πρέπει να παρέχεται πληροφορία για τον μηχανισμό (πηγές χρηματοδότησης) κάλυψης του (υπερβάλλοντος) λειτουργικού κόστους.

Τα έσοδα και οι δαπάνες υπολογίζονται από τη διαφορά που προκύπτει από τη σύγκριση δύο σεναρίων: (1) των εσόδων και των δαπανών του σεναρίου με το έργο (νέα επένδυση) με (2) τα έσοδα και τις δαπάνες του σεναρίου χωρίς το έργο. Το σενάριο χωρίς το έργο ορίζεται ως το τι θα συμβεί σε περίπτωση απουσίας του έργου. Π.χ. στις περιπτώσεις επενδύσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση μιας ήδη υπάρχουσας υποδομής/υπηρεσίας, το σενάριο χωρίς το έργο περιλαμβάνει τις δαπάνες και τα έσοδα για τη λειτουργία και τη διατήρηση της υποδομής/υπηρεσίας σε ένα επίπεδο που εξακολουθεί να είναι λειτουργική (Business As Usual, BAU). Στο σενάριο με το έργο, οι προβλέψεις των ταμειακών ροών λαμβάνουν υπόψη το προτεινόμενο έργο. Όταν **μια πράξη αποτελείται από ένα εντελώς νέο περιουσιακό στοιχείο** (π.χ. δεν προϋπάρχει υπηρεσία ή υποδομή), τα έσοδα και οι δαπάνες είναι αυτά της νέας επένδυσης, δηλαδή δεν προκύπτουν από τη σύγκριση δύο σεναρίων.

Ειδικότερα:

- A. Συνολικό κόστος λειτουργίας και συντήρησης:** Καταχωρίζονται τα πάγια και τα μεταβλητά λειτουργικά κόστη που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, όπως: κόστος εργασίας, δαπάνες συντήρησης και επισκευής, κατανάλωση πρώτων υλών, ενέργεια και θέρμανση, κόστος καυσίμων, καθώς και άλλα κόστη όπως αναλώσιμα, δαπάνες ασφάλισης, κλπ. Επίσης σε αυτό το πεδίο καταχωρίζεται και *το κόστος αντικατάστασης εξοπλισμού*, εφόσον υπάρχει, το οποίο περιλαμβάνει δαπάνες που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς για την αντικατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού μικρής διάρκειας ζωής, π.χ. μηχανολογικές εγκαταστάσεις, φίλτρα και όργανα, οχήματα, έπιπλα, εξοπλισμός γραφείου και πληροφορικής, ώστε να διασφαλιστεί η τεχνική λειτουργία της πράξης.
- Σε περίπτωση που το έργο επιφέρει εξοικονόμηση λειτουργικών δαπανών χρησιμοποιείται αρνητικό πρόσημο.
- ✓ Να ανοιχθούν όσες σειρές χρειάζονται και να επιλεχθούν κατηγορίες κόστους από την αναπτυσσόμενη λίστα. Μπορούν να εισαχθούν επιπλέον στοιχεία με μη αυτόματο τρόπο.
 - ✓ Στο Φύλλο "Τεκμηρίωση" να αναφερθούν οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του κόστους λειτουργίας και συντήρησης (π.χ. μοναδιαία κόστη, ποσότητες και παράγοντες κλιμάκωσης εάν υπάρχουν). Ομοίως για τον υπολογισμό τού κόστους αντικατάστασης (π.χ. ωφέλιμη ζωή περιουσιακών στοιχείων και ποσοστό απόσβεσης).
- B. Πληρωμές για την εξυπηρέτηση του χρέους:** Εφόσον έχει ληφθεί δάνειο που προορίζεται για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών του έργου, προσδιορίζονται τα ποσά που αντιστοιχούν στο επιστρεπτέο κεφάλαιο και στους καταβληθέντες τόκους.
- ✓ Στο Φύλλο "Τεκμηρίωση" να αναφερθούν τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν (π.χ. επιτόκιο, διάρκεια δανείου).
- Γ. Έσοδα:** Λαμβάνονται υπόψη ταμειακές ροές που καταβάλλονται άμεσα από τους χρήστες για αγαθά ή υπηρεσίες παρεχόμενα από την πράξη όπως τέλη, διόδια, ενοίκια κλπ. Άλλες ταμειακές ροές (ιδιωτικές και δημόσιες συνεισφορές ή οικονομικά οφέλη που δεν προέρχονται άμεσα από τους χρήστες) συμπληρώνονται στις "Πηγές χρηματοδότησης λειτουργικού κόστους σε περίπτωση αρνητικών ταμειακών ροών".
- ✓ Να ανοιχθούν όσες σειρές χρειάζονται και να επιλεχθούν κατηγορίες εσόδων από την αναπτυσσόμενη λίστα. Μπορούν να εισαχθούν επιπλέον κατηγορίες εσόδων με μη αυτόματο τρόπο.
 - ✓ Στο Φύλλο "Τεκμηρίωση" να αναφερθούν οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των ταμειακών ροών (π.χ. τέλη χρηστών, αριθμός χρηστών κλπ.).

Πηγή χρηματοδότησης λειτουργικού κόστους σε περίπτωση αρνητικών ταμειακών ροών

- Για τα έργα απαιτούνται **θετικές ετήσιες ταμειακές ροές** κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς (δηλ. να μην υπάρχουν έτη με αρνητικές ταμειακές ροές).
- Όταν η πράξη δεν παράγει έσοδα ή όταν το λειτουργικό κόστος υπερβαίνει τα έσοδα**, τότε στη γραμμή "Συνολικές ανάγκες χρηματοδότησης κατά τη διάρκεια της περιόδου λειτουργίας" εμφανίζονται ποσά με αρνητικό πρόσημο. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να συμπληρώνεται ο πίνακας "Πηγή χρηματοδότησης λειτουργικού κόστους σε περίπτωση αρνητικών ταμειακών ροών" ώστε να αναφέρονται οι **πηγές που προγραμματίζεται να χρηματοδοτήσουν το λειτουργικό κόστος που δεν έχει καλυφθεί από έσοδα**.
Εάν το κόστος δεν καλύπτεται, τότε τα ποσά που εμφανίζονται στην τελευταία γραμμή "Ελεγχος" θα είναι κόκκινα.
 - ✓ Από αναπτυσσόμενη λίστα επιλέγεται η πηγή χρηματοδότησης και συμπληρώνεται το αντίστοιχο ποσό στο έτος που απαιτείται.
 - ✓ Στο Φύλλο "Τεκμηρίωση" να αναφερθούν τα έγγραφα που τεκμηριώνουν τις σχετικές εισροές και να επισυναφθούν εάν απαιτείται.

Έτος περιόδου αναφοράς		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Ημερολογιακό έτος	Σύνολα	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

A. Συνολικό κόστος λειτουργίας και συντήρησης	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00															
	0,00															
	0,00															
	0,00															
	0,00															
	0,00															
	0,00															
	0,00															
Άλλο (διευκρινήστε)	0,00															
Άλλο (διευκρινήστε)	0,00															
Άλλο (διευκρινήστε)	0,00															
Άλλο (διευκρινήστε)	0,00															

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΧΡΕΟΥΣ

B. Πληρωμές για την εξυπηρέτηση του χρέους	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Αποπληρωμή κεφαλαίου	0,00															
Τόκοι	0,00															

ΕΣΟΔΑ

Γ. Συνολικά έσοδα	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00															
	0,00															
	0,00															
	0,00															
	0,00															
Άλλο (διευκρινήστε)	0,00															
Άλλο (διευκρινήστε)	0,00															
Άλλο (διευκρινήστε)	0,00															
Άλλο (διευκρινήστε)	0,00															
Άλλο (διευκρινήστε)	0,00															

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Α. Συνολικό κόστος λειτουργίας και συντήρησης	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Β. Πληρωμές για την εξυπηρέτηση του χρέους	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Γ. Συνολικά έσοδα	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Συνολικές ανάγκες χρηματοδότησης κατά τη διάρκεια της περιόδου λειτουργίας	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Πηγή χρηματοδότησης λειτουργικού κόστους σε περίπτωση αρνητικών ταμειακών ροών	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00															
	0,00															
	0,00															
	0,00															
	0,00															
	0,00															
	0,00															
Άλλο (διευκρινήστε)	0,00															
Άλλο (διευκρινήστε)	0,00															
Άλλο (διευκρινήστε)	0,00															

''Έλεγχος''

OK

OK

OK

OK

OK

OK

OK

OK

OK

OK

OK

OK

OK

OK

OK

OK

OK

Παραδοχές ανάλυσης / Έγγραφο τεκμηρίωσης

- * Αναλύστε τις παραδοχές/υποθέσεις εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των ταμειακών ροών στο φύλλο «Ταμειακές ροές». Εάν χρειάζεται, δημιουργήστε επιπλέον φύλλα ερ.
- * Αναφέρετε τα έγγραφα τεκμηρίωσης για την κάλυψη του λειτουργικού κόστους και επισυνάψτε τα εάν απαιτείται.
- π.χ. στην περίπτωση ίδιου συμμετοχής μπορούν να ληφθούν υπόψη προηγούμενοι προϋπολογισμοί του φορέα (όπως εκτελέστηκαν ή ετήσιο οικονομικό κλείσιμο) ή άλλες αντίστοιχες χρηματικές.
N. 3852/2010, άρθρο 259, παρ. 3 & 260, παρ. 5:
Κεντρικοί Αυτοτελείς πόροι Δήμων & Περιφερειών - προαρχίζόμενοι πόροι για «κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών». Το 1/3 αυτών προορίζεται για την κάλυψη επενδυτικών.
*N. 4042/2012, αρ. 43 - 44**
Τροχολόγηση και ρυθμίσεις για την πληρωμή της περιβαλλοντικής ασφοράς για την ενίσχυση δράσεων κυκλικής οικονομίας (ΦΟΔΣΑ)
N. 25/75, αρ. 1
Δημοτικά και κοινοτικά τέλη καθαριότητας και φωτισμού
N. 1059/80, αρ. 19 & 16
ΔΕΥΑ / τέλη ύδρευσης & αποχέτευσης